

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 335
din 31.05.2017

Dosar nr: 112/2017

Petiția nr: 1086/23.02.2017

Petentă:

Reclamată: Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București

Obiect: neluarea măsurilor necesare pentru protejarea drepturilor copilului cu dizabilitate locomotorie

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1.

I. 2. Numele și sediul reclamatei

1.2.1. Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră discriminatorie neluarea măsurilor necesare pentru protejarea drepturilor copilului cu dizabilitate locomotorie.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 4-5 din dosar) pentru data de 21.03.2017 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD). S-a invocat din oficiu excepția de necompetență materială privind eventuale fapte de natură penală.

3.4. La audierea din 21.03.2017 părțile s-au prezentat.

3.5. S-au comunicat reclamatului înscrisurile depuse de petentă, fiind solicitate concluzii scrise (fila 28 din dosar).

3.6. S-au comunicat petentei adresele depuse de reclamată, fiind solicitate concluzii scrise (fila 28 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 1086/23.02.2017** (fila 1 din dosar) petenta invocă fapte de introducere în eroare, abuz de încredere, instigare la rele tratamente, discriminare pentru nesancționarea contravențională, neluarea unor măsuri concrete pentru protejarea drepturilor copilului ei, cu dizabilitate locomotorie.

A depus la dosar înscrisuri (filele 2-3 din dosar).

4.1.2. Petententa a solicitat completarea citației prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1497/15.03.2017** (filele 6-7 din dosar), întrucât nu apare obiectul cauzei și nu e clar pentru ce caz s-a trimis citarea.

4.1.3. Cu ocazia audierii petenta a depus la dosar înscrisuri (filele 9-14 din dosar).

4.1.4. Petenta depus la dosar înscrisuri prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1720/23.03.2017** (filele 15-27 din dosar).

4.1.5. Prin concluziile scrise înregistrate la dosar cu **nr. 2213/19.04.2017** (filele 150-180 din dosar), petenta menține cele arătate anterior.

4.2. Susținerile reclamatei

4.2.1. Reclamata, cu ocazia audierii, a depus la dosar înscris (fila 8 din dosar).

4.2.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1887/31.03.2017** (filele 29-30 din dosar) reclamata arată că a sancționat contravențional unitatea de învățământ cu avertisment, întrucât nu dispune de venituri proprii pentru remedierea situației. A fost aplicată și o altă sancțiune contravențională față de Direcția de Învățământ și Tineret Sector 4.

4.2.3. Reclamata a depus la dosar înscrisuri prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1887/31.04.2017** (filele 31-127 din dosar).

4.2.4. Prin concluziile scrise formulate de partea reclamată, înregistrate la CNCD cu **nr. 2146/12.04.2017** (filele 129-149), se arată prevederile legale privind atribuțiile instituției.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director, din probatoriul depus de părți, constată următoarele:

- ca efect a petițiilor îndreptate către partea reclamată, s-a efectuat un control la școala unde învață copilul petentei, constatând următoarele:

- există rampă de acces;
- există grup sanitar adaptat pentru dizabilitate locomotorie;
- ușa de acces în clădire permite accesul cu fotoliul rulant;
- sunt două locuri de parcare pentru persoane cu dizabilități;
- există mobilier adaptat la sala de curs;

- nu există acces la etajele superioare unde sunt laboratoarele;
- există profesor itinerant și de sprijin, logoped, kinoterapeut, psiholog;
- școala a formulat adrese pentru a acoperi nevoie copilului;
- se așteaptă alocarea de fonduri pentru școală;
- unele probleme sesizate nu intră în competența de soluționare a reclamatului.

- școala s-a adresat către următoarele instituții pentru remedierea situației: Direcția de Învățământ și Tineret Sector 4, Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Consiliul local al Sectorului 4, Primăria Sectorului 4;

- reclamatul a sancționat contravențional, cu avertisment, școala și Direcția de Învățământ și Tineret Sector 4.

5.2. Colegiul director admite excepția de necompetență invocată din oficiu privind eventuale fapte de natură penală, întrucât prevederile **O.G. nr. 137/2000** pot fi aplicate strict faptelor de natură contravențională, CNCD nu poate efectua cercetare penală.

5.3. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

5.4. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.5. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induce distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.6. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

5.7. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.8. Colegiul director constată că fiul petentei, copil cu dizabilitate locomotorie, nu are acces la orele care se țin în laboratoarele de la etaj, întrucât școala nu a asigurat accesul la aceste etaje pentru fotoliul rulant. Astfel, pe de o parte, copilului petentei nu i se asigură

participarea, în condiții de egalitate, la orele care se fac în aceste laboratoare; pe de altă parte, fiind în situație diferită față de alți elevi (datorită dizabilității locomotorii), copilului nu i se asigură un mijloc suplimentar față de ceilalți copii pentru a ajunge la laboratoarele care se află la etaj.

5.8. În concluzie se constată situația de diferențiere a copilului petentei față de alți copii.

5.9. Criteriul de diferențiere este în mod evident dizabilitatea.

5.10. Dreptul atins de diferențiere este cel la educație, totodată transportarea copilului cu alte mijloace decât cele destinate acestui scop (în brațe etc.) atinge dreptul la demnitate.

5.11. În consecință lipsa accesului la etajele superioare unde sunt laboratoarele pentru copilul reclamatei (s-a analizat acest singur aspect, constatat însuși de partea reclamată), reprezintă discriminare, fiind o deosebire, excludere pe baza dizabilității locomotorii care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la educație și a dreptului la demnitate.

5.12. Colegiul director, prin petiția depusă și îndreptată împotriva reclamatului, are sarcina de a verifica în ce măsură faptele lui conduc la discriminarea copilului petentei.

5.13. Colegiul director constată că școala a fost sancționată cu avertisment, pe motivul că nu are venituri proprii și a solicitat sprijinul altor autorități pentru a reglementa situația. Reclamata a aplicat la fel avertisment față de Direcția de Învățământ și Tineret Sector 4, și nu a sancționat deloc, nici măcar cu avertisment Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Consiliul local al Sectorului 4 și Primăria Sectorului 4. În special acele autorități, care au fonduri și care au în subordine școlile (cum ar fi autoritățile publice locale), trebuie sancționate contravențional, nu doar prin avertisment, întrucât practica din România arată că altfel nu doresc să respecte legislația privind drepturile persoanelor cu dizabilități (legislație neimplementată de 10 ani, fără consecințe reale). Reprezentanții autorităților locale depun jurământ privind respectarea legilor și a drepturilor cetățenilor. În timp ce cheltuie sume considerabile de bani pentru înfrumusețare, afirmă că nu au bani pentru asigurarea accesului copiilor cu dizabilități la școli. Această situație produce efecte deosebit de negative în societate.

5.14. Art. 2 alin 4 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”*

5.15. Colegiul director constată că atitudinea reclamatei reprezintă un comportament pasiv care, prin efectele pe care le generează, defavorizează nejustificat și supune unui tratament injust și degradant copilul petentului, legat de dizabilitatea acestui copil.

5.16. Se remarcă și faptul că reclamata a refuzat să comunice petentei ce sancțiuni au fost aplicate în soluționarea cauzei.

5.17. În consecință modul de soluționare a sesizărilor petentei adresate către reclamată a creat o situație de discriminare conform art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.18. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„(1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate”.*

5.19. Colegiul director aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București, .., având în vedere următoarele aspecte:

- a) discriminarea a vizat o persoană, copilul petentei;
- b) este o persoană juridică de drept public, cu obligații privind promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități;
- c) discriminarea a atins o persoană minoră, la o vârstă vulnerabilă;
- d) discriminarea a vizat dreptul la educație, cu o importanță extrem de mare pentru un copil cu dizabilitate locomotorie;
- e) discriminarea a cauzat daune morale consistente, pentru care victima se poate adresa instanțelor de judecată.

5.20. Se recomandă reclamatului să ia măsuri de urgență pentru remedierea situației, inclusiv prin aplicarea unor amenzi descurajante față de autoritatea publică locală care refuză alocarea fondurilor necesare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență invocată din oficiu privind eventuale fapte de natură penală, conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor**;
2. Modul de soluționare a sesizărilor petentei adresate către reclamată a creat o situație de discriminare conform art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**;
3. Aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București, .., conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. Colegiul director recomandă reclamatului să ia măsuri de urgență pentru remedierea situației, inclusiv prin aplicarea unor amenzi descurajante față de autoritatea publică locală care refuză alocarea fondurilor necesare.
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

Data redactării: 06.06.2017

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István